Ratko Knežić

24.08.2026. 12:59
Pogledano: 595 puta

Posljedice bolesti zavisnosti – alkoholizam i narkomanija

Čas obuhvata uvodnu diskusiju o psihoaktivnim supstancama, primjenu metode "Razmisli – spari – razmijeni" o promjenama u ponašanju pod uticajem zavisnosti te grupni rad na tekstovima o posljedicama bolesti zavisnosti po zdravlje, porodicu i društvo.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 7. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Područje prirodnih nauka

Predmet

Biologija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Upoznavanjem učenika sa štetnim djelovanjem alkohola i droga razvijati svijest o značaju očuvanja fizičkog i mentalnog zdravlja, odgovornog ponašanja i zdravih životnih stilova.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- objašnjava vezu između korišćenja psihoaktivnih supstanci i promjena u ponašanju čovjeka
- prepoznaje posljedice alkoholizma i narkomanije po zdravlje, porodicu i društvo
- navodi načine prevencije bolesti zavisnosti
- razvija empatiju, nenasilnu komunikaciju i odgovoran odnos prema sebi i drugima

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Uvodna motivacija uz prezentaciju

Nastavnik pokazuje slike putem PPT psihoaktivnih supstanci i postavlja pitanja učenicima: Šta su psihoaktivne supstance? Zašto ih ljudi koriste? Kakve posljedice mogu imati alkohol i droga na zdravlje i ponašanje čovjeka? Učenici se dobrovoljno javljaju i iznose svoja mišljenja i povezuju temu sa primjerima iz svakodnevnog života. Nastavnik uvodi temu časa „Posljedice bolesti zavisnosti – alkoholizam i narkomanija“.

Aktivnost 2 – Razmisli – spari – razmijeni

Učenici rade metodom „Razmisli – spari – razmijeni“. Korak 1 – Razmisli: „Kako se ponašanje čovjeka mijenja pod uticajem alkohola ili droga?“ Učenici samostalno razmišljaju i zapisuju svoje ideje. Korak 2 – Spari: Učenici rade u paru zajedno, razmjenjuju odgovore, dopunjuju i usaglašavaju mišljenja. Korak 3 – Razmijeni: Parovi predstavljaju svoje zaključke. Nastavnik zapisuje ključne pojmove na tabli: agresivnost, gubitak kontrole, smanjena odgovornost, nasilno ponašanje, konflikti, izolacija. Nastavnik kroz razgovor i diskusiju obrađuje sadržaje: alkoholizam i narkomanija kao bolesti zavisnosti, posljedice po zdravlje, posljedice po ponašanje i međuljudske odnose, uticaj zavisnosti na porodicu i društvo, značaj prevencije i zdravih životnih izbora.

Aktivnost 3 – Grupni rad na tekstovima/situacijama

Učenike nastavnik dijeli u grupe i rade u grupama. Svaka grupa dobija kratki tekst ili situaciju vezanu za posljedice bolesti zavisnosti. Zadaci obuhvataju: posljedice zavisnosti po fizičko i mentalno zdravlje, uticaj zavisnosti na porodicu, nasilje i konflikte izazvane zavisnošću, načine prevencije bolesti zavisnosti, značaj podrške i odgovornog ponašanja. Na osnovu pročitanog učenici izdvajaju ključne poruke i predstavljaju zaključke ostalim učenicima.

Aktivnost 4 – Kako bolesti zavisnosti utiču na odnose među ljudima?

„Kako bolesti zavisnosti utiču na odnose među ljudima?“ Učenici kroz diskusiju navode: konflikte u porodici, nasilje, nepovjerenje, zanemarivanje obaveza, izolaciju i usamljenost. Nastavnik usmjerava učenike ka zaključku da odgovorno ponašanje, zdravi izbori i međusobna podrška doprinose očuvanju zdravih odnosa, mira i sigurnosti u porodici i društvu.

Aktivnost 5 – Sumiranje gradiva

Nastavnik zajedno sa učenicima sumira gradivo kroz pitanja: Koje su posljedice alkoholizma i narkomanije? Kako možemo spriječiti bolesti zavisnosti? Zašto je važno razvijati odgovorne životne navike? Učenici odgovaraju, iznose zaključke i procjenjuju značaj zdravih životnih izbora.

Potrebni resursi

- Dragojla Golub, Miloranka Dejanović, Rajko Roljić, Biologija za 7. razred osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Novo Sarajevo, 2025.
- Tabla i kreda/marker
- Prezentacija ili ilustracije
- Kratki tekstovi
- Radni listići
- Laptop i projektor

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola